

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งทั้งชายและหญิงที่เป็นโสด อายุระหว่าง 13-19 ปี อยู่นอกระบบโรงเรียน จำนวน 316 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows นำเสนอข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย Cramer's V และทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยสถิติ ไค-สแควร์

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์การย้ายถิ่น
2. ปัจจัยด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง
3. ปัจจัยด้านเจตคติเรื่องเพศไม่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง
4. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง ได้แก่ ค่านิยมเรื่องเพศ สิ่งกระตุ้นทางเพศ และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยที่ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษานี้ตามปัจจัยต่างๆ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้เรื่องเพศศึกษา ปัจจัยด้านเจตคติเรื่องเพศ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1. อายุ จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกๆเรื่อง โดยเฉพาะพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง พบว่า วัยรุ่นที่มีอายุมากกว่า 15 ปี จะเคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งที่ศึกษาจะเริ่มมีประสบการณ์ครั้งแรกเมื่ออายุน้อย คือ 11 ปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับค่านิยมของชาวเขาเผ่าม้งที่ให้อิสระในเรื่องเพศแก่หนุ่มสาวมาก และมีค่านิยมว่าหญิงที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปถือว่าแก่ และจะหาคู่ครองยาก (ทรงวิทย์ เชื้อมสกุล. 2539. หน้า 5) ประกอบกับวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง สามารถพบปะพูดคุยกันในเวลากลางคืนสองต่อสองได้ (ชูพินิจ เกษมณี. 2531. หน้า 36) ยิ่งเอื้อให้วัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งเกิดพฤติกรรมทางเพศได้ง่าย และส่งผลให้กลุ่มวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งมีพฤติกรรมทางเพศตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของหลายท่านที่พบว่า วัยรุ่นที่มีอายุเพิ่มขึ้นอัตราการมีเพศสัมพันธ์ก็ยิ่งสูงขึ้น เช่น ผลการศึกษาของ พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ (2536. หน้า 108-109) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของคณงานสตรีวัยรุ่น พบว่า อายุมีความสัมพันธ์แบบตามกันกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ของคณงานสตรีวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531. หน้า 78-79) ที่ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า อายุของนักเรียนวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือนักเรียนวัยรุ่นที่มีอายุ 19 ปี ขึ้นไป เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนวัยรุ่นอายุ 15 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสันทัด เสริมศรี และสืบพงษ์ ไชยพรรค (2530. หน้า 302-303) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ทางเพศ ของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท พบว่า วัยรุ่นที่มีอายุมากขึ้นจะเคยมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น

1.2. เพศ จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกๆเรื่อง ซึ่งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งที่เป็นเพศชายจะเคยมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่าเพศหญิง ส่วนหนึ่งคงมีผลมาจากสถานภาพทางสังคมของชายชาวเขาเผ่าม้งที่มีวิถีชีวิตที่ต้องมีการติดต่อกับสังคมเมือง เนื่องจากต้องติดต่อค้าขายพืชไร่ ที่เป็นผลผลิตทางการเกษตร และฝ่ายชายจะเป็นผู้นำในการสื่อสารกับสังคมภายนอกเป็นหลัก (ชูพินิจ เกษมณี. 2531. หน้า 30-31) จึงทำให้เพศชายมีโอกาสที่จะพบเห็นวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเมืองมากขึ้น นอกจากนี้ชายและหญิงยังถูกขัดเกลามาในเรื่องเกี่ยวกับเพศแตกต่างกัน ทำให้มองบทบาทของตนเองในขณะที่ติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามต่างกัน รวมทั้งมีการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกัน (นภวรรณ หะวานนท์. 2539. หน้า 3)

จึงส่งผลให้วัยรุ่นชายมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่าเพศหญิง และจากผลการศึกษาครั้งนี้ยัง พบว่า วัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ถึง ร้อยละ 15.0 อาจเนื่องจากวิถีชีวิตและค่านิยมของ สังคมของชาวเขาเผ่าม้งที่ให้อิสระเรื่องเพศแก่วัยรุ่นหญิง มีอิสระที่จะตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์กับชาย ใดก็ได้ถ้ามีความพึงพอใจกัน และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานก็ไม่ใช่ว่าเรื่องเสียหายสำหรับหญิง วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง เมื่อเกิดการตั้งครรภ์ก็สามารถให้ชายยอมรับตนเองเป็นภรรยาโดยที่ฝ่ายหญิงไม่ ถูกดำเนินจากสังคม และชายที่ไม่ยอมรับหญิงฝ่ายหญิงก็สามารถเรียกร้องค่าเสียหายได้ (ทรงวิทย์ เชื้อมสกุล, 2539, หน้า 6) ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของหลายท่านที่ ผ่านมา เช่น ผลการศึกษาของ ศรีพิพรา จาริวงค์ (2539, หน้า 101-102) ได้ศึกษาในกลุ่มเยาวชนที่ เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของ เยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เยาวชนที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ จะเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.5 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 11.8 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526, หน้า 115-116) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติ และประสบการณ์ เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชายมี เพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนหญิงถึง 30 เท่า และกลุ่มนักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีประสบการณ์ ทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3. ระดับการศึกษา จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งที่มีระดับการ ศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับผล การศึกษาในครั้งนี้เมื่อนำตัวแปรระดับการศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งมาวิเคราะห์ ก็พบว่า มี กลุ่มวัยรุ่นที่เรียนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 63.3 กลุ่มที่ไม่ได้เรียน ร้อยละ 21.2 ส่วนกลุ่มที่เรียน ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ร้อยละ 15.5 จะเคยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ เรียนหนังสือ อาจเป็นเพราะกลุ่มวัยรุ่นที่ได้รับการศึกษาสามารถได้รับการเรียนรู้เรื่องเพศ และสิ่ง กระตุ้นทางเพศได้ง่ายโดยผ่านสื่อต่างๆ ตลอดจนมีโอกาสเข้ามาอยู่ในสังคมเมืองที่มีสภาพแวดล้อม และสังคมที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ ผลการศึกษาที่ผ่านมา คือ ผลการศึกษาของ ศรีพิพรา จาริวงค์ (2539, หน้า 102) ได้ศึกษา ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัด นครราชสีมา พบว่า วัยรุ่นที่มีการศึกษาแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เยาวชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมทางเพศ น้อยกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ (2536, หน้า 111) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของคนงานวัยรุ่น ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า การศึกษาของคนงานวัยรุ่นมี

ความสัมพันธ์ตามกันกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มาก และผู้ที่มีการศึกษาดำจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์น้อย

1.4. อาชีพ จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน กล่าวคือ วัยรุ่นที่มีอาชีพเคยมีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศมากกว่าวัยรุ่นที่ไม่มีอาชีพ เนื่องจากอาชีพมีส่วนทำให้เกิดรายได้ และเมื่อมีรายได้ ก็สามารถตอบสนองความต้องการในบางเรื่องได้ เช่น การหาสิ่งทีตนเองต้องการ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนต่างๆ เช่น วิทยุ ทีวี อินเทอร์เน็ต และหนังสือต่างๆ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ารายได้มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ (2536. หน้า 96) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของคนงานสตรีวัยรุ่น พบว่า สตรีวัยรุ่นที่มีรายได้ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้มากจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มาก ผู้ที่มีรายได้น้อยจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531. หน้า 79) ที่ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่า วัยรุ่นที่ได้รับค่าใช้จ่ายรายเดือนสูงจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่ได้รับค่าใช้จ่ายรายเดือนน้อยกว่า

1.5 ประสิทธิภาพการย้ายถิ่น จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการย้ายถิ่นของวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในทุกๆด้าน และกลุ่มวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งที่มีประสิทธิภาพการย้ายถิ่นจะเคยมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยมีประสิทธิภาพการย้ายถิ่น เช่น กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ จะเคยมีประสิทธิภาพการย้ายถิ่น ร้อยละ 55.5 แต่กลุ่มที่ไม่เคยมีประสิทธิภาพการย้ายถิ่นจะเคยมีเพศสัมพันธ์เพียง ร้อยละ 21.8 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้งที่มีประสิทธิภาพการย้ายถิ่นเข้าสู่สังคมเมือง มีความต้องการสิ่งแปลกใหม่ และรับเอาค่านิยมบริโภค และแบบแผนการดำเนินชีวิต นำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ที่เคยมีประสิทธิภาพการย้ายถิ่นมีผลให้เกิดการมีพฤติกรรมทางเพศได้ เนื่องจากการย้ายถิ่นเป็นพฤติกรรมทางประชากรที่ส่งผลให้ผู้ย้ายถิ่นได้มีโอกาสพบปะสิ่งใหม่ๆ และมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างจากผู้ไม่ย้ายถิ่น (วันทนี วาสิกะสิน. 2526. หน้า 64) ขณะเดียวกันผู้ย้ายถิ่นซึ่งอยู่ห่างไกลจากครอบครัวก็มักจะเผชิญกับความเหงาความเครียด มักหาทางออกโดยมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ เช่น การเที่ยวสถานบันเทิง สถานบริการทางเพศหรือการมีกิจกรรมในระหว่างการย้ายถิ่น เช่น การทำงานในการบริการร้านอาหาร การทำงานในสถานบันเทิงต่างๆที่เสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศ ก็อาจ

เกิดพฤติกรรมทางเพศทางอ้อม (อุมาภรณ์ ภักธวณิช, 2538, หน้า 73) และผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกลิมชัย ปัญญาดี (2538, หน้า 263-264) ได้ศึกษาเชิงโครงสร้างสังคมสิ่งแวดล้อมและปัจจัยในระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์ ของเยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อ โดยศึกษาในเยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้ออายุ 13-19 ปี จำนวน 629 คน และผลการศึกษา พบว่า เยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อที่เคยมีประสบการณ์การย้ายถิ่น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อที่เคยมีประสบการณ์การย้ายถิ่นสูง มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์สูง และเยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อที่เคยมีประสบการณ์การย้ายถิ่นต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์ต่ำ

2. ปัจจัยด้านความรู้เรื่องเพศศึกษา จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นที่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน วัยรุ่นที่มีความรู้น้อย จะเคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่มีความรู้มาก ซึ่งในการศึกษานี้มีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องเพศ เกี่ยวกับการมีประจำเดือน การหลั่งน้ำอสุจิ การตั้งครรภ์ การแท้ง การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การสำเร็จความใคร่ให้ตนเอง และความต้องการทางเพศเท่านั้น ไม่ได้เจาะประเด็นการรับรู้ถึงปัญหาและการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่วัยรุ่นแต่ละกลุ่มมีอาจเป็นความรู้บางส่วนที่ทราบเพียงผิวเผิน ไม่ครอบคลุมหรือไม่เกิดทักษะในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับภาวะทางสังคมที่ควรจะเป็น ผลของการวัดความรู้ของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งในการศึกษานี้จึงไม่มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง สำหรับผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีพัทรา จาริวงษ์ (2539, หน้า 106-107) ที่ศึกษาในกลุ่มเยาวชนที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ พบว่า ความรู้เรื่องเพศของเยาวชนกับพฤติกรรมทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้เรื่องเพศอยู่ในระดับสูงกลับมีพฤติกรรมทางเพศในระดับที่สูงด้วย และผลการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531, หน้า 80-81) ที่ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความรู้เรื่องเพศของวัยรุ่นไม่มีความสัมพันธ์กับการมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มนักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์จะมีความรู้เรื่องเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์จะมีความรู้อยู่ในระดับสูง

3. ปัจจัยด้านเจตคติเรื่องเพศ จากผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า เจตคติเรื่องเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเจตคติเรื่องเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งจะอยู่ในเชิงเป็นกลาง ร้อยละ 54.1 มีเจตคติเรื่องเพศเชิงบวก 45.9 และยังพบว่าวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งที่เคยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์จะมีเจตคติเรื่องเพศไม่แตกต่างเช่นกัน คือมีเจตคติเรื่องเพศเชิงเป็นกลาง ร้อยละ 39.2 และมีเจตคติเรื่องเพศเชิงบวก ร้อยละ 31.0 เนื่องจากเจตคติเป็นเรื่องของความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่มีต่อบุคคลหรือมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีอิทธิพลทำให้แต่ละคนตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกัน บุคคลรอบข้างยังมีอิทธิพลต่อเจตคติ และขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนในสังคมนั้นๆ (พรหม ช.เจนจิต. 2538. หน้า 122) ดังนั้นเจตคติเรื่องเพศในวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งอย่างเดียว จึงยังไม่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งอย่างชัดเจน อาจมีอิทธิพลจากปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ค่านิยมในสังคมชาวเขาเผ่าม้งซึ่งแตกต่างจากสังคมพื้นราบ ที่มีค่านิยมว่าคุณค่าการเป็นสาวพรหมจารีไม่ได้เป็นเงื่อนไขสำคัญ และหญิงมีอิสระเรื่องเพศตามระเบียบของสังคมชาวเขาเผ่าม้ง (จันทบูรณ์ สุทธิ. 2535. หน้า 26) นอกจากนี้ชาวเขาเผ่าม้งยังมีแบบแผนทางวัฒนธรรมของสังคม ที่ยินยอมให้หนุ่มสาวสามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้ (นิพัทธเวช สืบแสง. 2541 หน้า 29) ตลอดจนในสังคมชาวเขาเผ่าม้งมีค่านิยมที่ให้อิสระเรื่องเพศแก่หนุ่มสาวได้ (ทรงวิทย์ เชื้อมสกุล. 2539. หน้า 6) ดังนั้นวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งจึงมีเจตคติเรื่องเพศสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม การมีพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นไม่ใช่เรื่องเสียหายแก่วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ระเบียบวรณ์ วุฒิประสิทธิ์ (2526. หน้า 120) ที่ได้ศึกษาความรู้ เจตคติ ประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนวัยรุ่นโดยเฉลี่ยมีเจตคติเรื่องเพศในเชิงบวก ร้อยละ 98.30 อย่างไรก็ตามจากการศึกษาผลงานวิจัยที่ผ่านมา ยังมีผลการศึกษาอื่นๆ ที่พบว่าเจตคติ หรือทัศนคติไม่มีผลต่อพฤติกรรม เช่น การศึกษาของ รุ่งรัศมี ศรีวงศ์พันธ์ (2542. หน้า 175) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีบุตรของคู่สมรสชาวเขาเผ่าม้ง ที่ภรรยาอายุต่ำกว่า 20 ปีพบว่า ทัศนคติต่อการคุมกำเนิด ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีบุตรในคู่สมรสชาวเขาเผ่าม้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

4.1 การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ .01 ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นเพื่อนซึ่งเป็นผลมาจากแนวคิดทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ Fihbein & Ajzen (1980) ที่เชื่อว่ากลุ่มอ้างอิงกับการเกิดพฤติกรรมจะถูกกำหนด

โดยความเชื่อของบุคคลว่า คนอื่นมีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรปฏิบัติหรือกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ดังนั้นการมีพฤติกรรมใดๆจะเกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของกลุ่มที่อยู่รอบข้าง เช่น พ่อ แม่ และเพื่อน เป็นต้น และจากผลการสอบถามวัยรุ่นชายเขาเผ่าม้ง พบว่า กลุ่มเพื่อนเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะเป็นผู้ชักชวนให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศเป็นหลัก และผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ เช่น ผลการศึกษาของ เกลิมชัย ปัญญาดี (2539, หน้า 265-266) ที่ได้ศึกษาปัจจัยเชิงโครงสร้างทางสังคมสิ่งแวดล้อมและปัจจัยระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อ พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนของเยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อ มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 กล่าวคือ เยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อที่มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์สูง มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์สูง และเยาวชนชายชาวเขาเผ่าอีเก้อที่มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์ต่ำ และมีผลการศึกษาของ นิภา มนูญปิฏ (2535, หน้า 30) ที่ศึกษาในนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคูรัก รองลงมาเป็นหญิงบริการหรือสาวเสิร์ฟ เนื่องจากเพื่อนมีบทบาทสำคัญ ในการชักนำให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531, หน้า 78-79) ที่ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น สัมพันธ์กับการที่เพื่อนสนิทเคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4.2 สิ่งกระตุ้นทางเพศ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับสิ่งกระตุ้นทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกๆด้าน กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งที่เคยเกี่ยวข้องกับสิ่งกระตุ้นทางเพศจะเคยมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกับสิ่งกระตุ้นทางเพศ ซึ่งสิ่งกระตุ้นทางเพศที่วัยรุ่นเคยเกี่ยวข้อง เช่น การเคยเที่ยวสถานเริงรมณ์ เคยดื่มสุรา เคยเสพสารเสพติด การอ่านหรือดูหนังสือที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ และการดูวิดีโอปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมทางเพศได้ ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากลอง และมีความต้องการทางเพศเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ประกอบกับความรู้ต่างๆเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศยังไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป ดังนั้นวิธีการอย่างหนึ่งในการตอบสนองความอยากรู้อยากลองดังกล่าว คือ การอ่านหนังสือ การดูเทปโทรทัศน์ และจากการสนทนาภายในกลุ่มเพื่อน ซึ่งสื่อความรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่มักมีลักษณะที่ผิด

ไปจากความเป็นจริง มีการเสนอไปในแนวทางลามกอนาจาร ภาพโป๊ต่างๆ (วันทนี วาสิกะสิน. 2526. หน้า 64) และปัจจุบันในสังคมทั่วไปสื่อที่ชั่วชามมรมมืออยู่มากมาย ในแง่ที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ผิดๆได้ และผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรีพัทธา จาริวงค์ (2539. บทคัดย่อ) ที่ศึกษาในกลุ่มเยาวชนที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ พบว่า สิ่งกระตุ้นทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จารุรัตน์ เจียมประชนารากร (2537. หน้า 146) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนชายที่เคยเที่ยวคลับบาร์ สถานอาบ อบ นวด หรือสถานเริงรมณ์อื่นๆ และอ่านหนังสือปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531. หน้า 80-81) ที่ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การอ่านหนังสือลามกหรือการดูภาพการร่วมเพศ และการดูภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับการร่วมเพศของนักเรียนวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ค่านิยมเรื่องเพศ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ค่านิยมของวัยรุ่นในเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกเรื่อง โดยเฉพาะพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นที่มีค่านิยมที่เห็นด้วยกับค่านิยมของชุมชนในเรื่องเพศมากจะเคยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่มีค่านิยมที่เห็นด้วยกับค่านิยมของชุมชนในเรื่องเพศน้อย ดังนั้นค่านิยมของวัยรุ่นในเรื่องเพศจึงมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศอย่างชัดเจน เนื่องจากค่านิยมของวัยรุ่นในเรื่องเพศได้มีการขัดเกลาจากสังคมให้แก่วัยรุ่นเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งค่านิยมเป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ (ปราณี วงศ์เทศ. 2534. หน้า 25) ดังนั้นค่านิยมของวัยรุ่นในเรื่องเพศจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งที่มีค่านิยมของชุมชนในเรื่องเพศที่เอื้อให้เกิดการมีพฤติกรรมทางเพศได้ง่าย เช่น ค่านิยมการให้อิสระเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง ซึ่งมีอิสระที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามได้ หากมีอายุที่สังคมยอมรับ คือ 15 ปีขึ้นไป เพราะโดยทั่วไปสังคมของชาวเขาเผ่าม้ง จะให้อิสระทางเพศสัมพันธ์แก่สมาชิกในชุมชน (ทรงวิทย์ เชื่อมสกุล. 2539. หน้า 6) และสอดคล้องกับการสอบถามแนวคิดที่พบว่า ในสังคมชาวเขาเผ่าม้งที่ศึกษายังมีค่านิยมที่จะสนับสนุนให้นัครมีครอบครัว และมีลูกตั้งแต่อายุน้อยๆ คือ 15 ปี ก็ถือว่ามีลูกได้ และมีการปลุกฝังความคิดว่า เมื่อมีลูกตอนอายุน้อยๆ จะได้มีแรงงานมาช่วยทำงานได้เร็ว ในขณะที่พ่อแม่ยังอายุไม่มาก ประกอบกับในสังคมมีแนวคิดที่ว่า หากหญิงที่หาสามี

ตอนอายุน้อยๆ ไม่ได้ จะถือว่าเป็นคนไม่ดีจึงไม่มีใครเลือกเอาไปเป็นคู่ครอง จึงเป็นส่วนช่วยเสริมให้วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งเกิดพฤติกรรมทางเพศได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง มีผลมาจากปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ประสบการณ์การย้ายถิ่น และปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคม คือ สิ่งกระตุ้นทางเพศ จึงควรมีการจัดโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมให้กลุ่มวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง เช่น การจัดทำโครงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเพศศึกษาให้แก่วัยรุ่นโดยตรง ควรเริ่มให้ในกลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี เพื่อให้เกิดทักษะในการดำเนินชีวิตเรื่องเพศที่ถูกต้องเหมาะสม แล้วไม่เกิดปัญหากับตนเองและสังคม โดยเฉพาะหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกัน
2. วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งในการศึกษาครั้งนี้ มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยเป็นส่วนมาก จึงควรมีการจัดโปรแกรมการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่วัยรุ่นโดยตรง หรือนุคคลที่เป็นผู้ชี้แนะวัยรุ่น เช่น พ่อแม่ ผู้นำชุมชน ที่มีส่วนส่งเสริม สนับสนุนให้มีแนวคิด และการดูแลวัยรุ่นให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ในการป้องกันไม่ให้อายุวัยรุ่นเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย โดยชี้ให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
3. การนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศในสังคมชาวเขาเผ่าม้ง คงต้องระมัดระวังในการคัดเลือกเนื้อหาและการสื่อความหมาย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ความมีอิสระทางเพศ และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งควรชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมทางเพศดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาการติดเชื้อ และการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์
4. ควรมีการจัดตั้งสถานที่ให้บริการที่จะทำให้มีการรับบริการได้ง่ายและไม่เกิดความอายแก่กลุ่มวัยรุ่น เช่น มีสถานที่ให้บริการดูยางอนามัยในหมู่บ้าน หรือมีกลุ่มองค์กรในชุมชนที่สามารถช่วยกระจายดูยางอนามัยให้ครอบคลุม เช่น กลุ่มเยาวชนเพื่อเอื้อที่จะทำให้เกิดการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
5. ควรมีการจัดตั้งคลินิกบริการการให้คำปรึกษาเรื่องเพศ และการให้บริการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่นก่อนแต่งงาน หรือในกลุ่มที่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มประชากรเพียงกลุ่มเดียว การศึกษาควรมีการเพิ่มกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาอื่นๆ เช่น บิดา มารดา ผู้นำชุมชน เพื่อน ผู้นำแซ่ เพราะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตกับวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง
2. ในการศึกษาครั้งนี้พิจารณาในมิติของการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนเท่านั้น ไม่ได้พิจารณาศึกษาในประเด็นกลุ่มบุคคลสำคัญกลุ่มอื่นที่เป็นกลุ่มอ้างอิง และมีอิทธิพลให้วัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งคล้อยตามได้เช่น บิดา มารดา ครู พี่น้อง ผู้นำหรือผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ซึ่งกลุ่มบุคคลสำคัญเหล่านี้ อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งอย่างใกล้ชิด
3. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การย้ายถิ่น อาจส่งผลให้เกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเจาะลึกถึงพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งในขณะที่มีการย้ายถิ่น เช่น การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ เพราะอาจเกิดการติดเชื้อจากเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้มีการป้องกัน เช่น โรคเอดส์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของวัยรุ่นโดยตรง
4. ในสังคมของชาวเขาเผ่าม้งมีบริบททางสังคมที่แตกต่างกันมาก เช่นความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับสังคมเมือง การคมนาคมที่ลำบาก ดังนั้นควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกันในเชิงบริบททางสังคมของชาวเขาเผ่าม้งที่แตกต่างกัน ว่าจะมีส่วนสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อการแก้ไขได้ตรงประเด็นปัญหา และพื้นที่ต่อไปได้
5. จากผลการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้ง การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด ในการเกิดพฤติกรรมทางเพศ เพื่อจะได้กำหนดกลวิธีในการป้องกัน แก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อไป
6. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชาวเขาแต่ละเผ่า แต่ละพื้นที่ ที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน หรือมีการติดต่อกับสังคมภายนอกแตกต่างกัน เพื่อจะได้หาแนวทางที่จะส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศให้วัยรุ่นได้ชัดเจนขึ้น